رابطه سرمایه فرهنگی با سلامت روان جوانان : یک مطالعه مقطعی

طاهره رستمی[1،2]، امیر حسین آشنا[2]، محمود طاووسی[1]، علی منتظری[1*]

۱. مرکز تحقیقات سنجش سلامت، پژوهشکده علوم بهداشتی جهاد دانشگاهی، تهران، ایران
۲. دانشکده رفاه تهران، تهران، ایران

نشریه پایش
سال هفدهم، شماره اول، بهمن ـ اسفند ۱۳۹۶ صص ۳۹-۳۳
تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۱۱/۱۱
[نشر الکترونیک پیش از انتشار- ۱۶ بهمن ۹۶]

چکیده

مقدمه: سرمایه فرهنگی محتوای مرکزی روابط اجتماعی و تعیین کننده شیوه‌ی زندگی افراد است. از آنجا که ابعاد ذهنی و عینی سرمایه فرهنگی می‌تواند منابع تسهیل کننده نحوه احساس، اندیشه، عمل، شناخت، فهم و ادراک جهان پیرامونی باشد؛ به نظر می‌رسد سرمایه فرهنگی با بسیاری از ابعاد زندگی هر فرد از جمله سلامت وی ارتباط داشته باشد. مطالعه حاضر با هدف بررسی رابطه سرمایه فرهنگی و سلامت روان جوانان شهر تهران انجام گرفت.

مواد و روش کار: جامعه آماری در این مطالعه مقطعی جوانان ۱۸ تا ۲۹ ساله شهر تهران بودند. سرمایه فرهنگی با استفاده از یک پرسشنامه کوتاه و سلامت روان با ابزار GHQ-12 سنجیده شد. در این مطالعه متغیر وابسته (سلامت روان) با استفاده از نقطه برش به دو حالت (سلامت روان مطلوب و نامطلوب) تقسیم شده و در تحلیل به کار گرفته شد، سپس رابطه این دو با استفاده از آزمون‌های آماری مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در مجموع ۱۶۴ نفر جوان (۴۶/۴ درصد زن و ۵۳/۶ درصد مرد) در این مطالعه شرکت کردند. میانگین (انحراف معیار) سنی شرکت‌کنندگان (۳/۳۳) ۲۳/۷۵ سال و میانگین (انحراف معیار) سال‌های تحصیل آن‌ها (۲/۷۵)۱۳/۴۰ سال بود. میانگین (انحراف معیار) نمره سرمایه فرهنگی و سلامت روان شرکت‌کنندگان به ترتیب (۰/۵۴)۲/۹۵ و (۰/۵۰)۲/۳۸ بود. نتایج تحلیل رگرسیون داده ها نشان داد، بین سرمایه فرهنگی و سلامت روان پاسخگویان پس از تعدیل با متغیرهای زمینه‌ای از جمله سن، جنسیت، تحصیلات و شغل پاسخگویان رابطه معناداری وجود دارد (P=۰/۰۲، ۰/۸۶-۰/۹۸ =CI ٪۹۵ ،OR =۰/۹۲).

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج این مطالعه مبنی بر بهبود سلامت روان با افزایش میزان سرمایه فرهنگی درجوانان، به نظر می رسد ارتقای سرمایه فرهنگی زمینه افزایش آگاهی و شناخت در میان جوانان نسبت به استفاده از محصولات فرهنگی را فراهم می نماید و این امر به نوبه خویش موجب تأمین و ارتقای سلامت روان آنها می شود.

کلیدواژه: سرمایه فرهنگی، سلامت روان، جوانان، تهران

* نویسنده پاسخگو: تهران، خیابان انقلاب، خیابان فلسطین جنوبی، خیابان شهید وحید نظری، پلاک ۲۳
تلفن: ۶۶۴۸۰۸۰۴
E-mail: montazeri@acecr.ac.ir

[Downloaded from payeshjournal.ir on 2026-11-15]

[DOR: 20.1001.1.16807626.1396.17.1.3.3]

مقدمه

سلامت روان یکی از محورهای مهم ارزیابی سلامت جوامع مختلف بوده و بنابر تعریف سازمان سلامت جهان، وضعیتی از سلامت هر فرد است که باعث تحقق استعدادهای بالقوه، توانایی کنار آمدن با تنش های معمول زندگی، انجام کار مفید و احساس ثمربخش بودن و توان مشارکت با اجتماع در او می شود[۱]. متخصصان برای مساله سلامت روان افراد، مخصوصاً جوانان اهمیت زیادی قائل هستند و معتقدند که وضعیت سلامت روان مطلوب افراد می تواند به طور مستقیم و غیرمستقیم تحت تأثیرعوامل مختلفی قرار گیرد.

سلامت روان نه تنها فقدان بیماری در فرد است، بلکه اشاره به وضعیتی دارد که فرد در آن ضمن لذت بردن از زندگی خویش، تفکرات و رفتار غیرطبیعی نداشته و قادر به برقراری ارتباط مناسب و مؤثر با محیط پیرامون خود باشد[۲].

جامعه و فرهنگ نقش مهمی در حفظ سلامت روان و پیشگیری از بیماری‌های مربوط به آن بر عهده دارد، لذا توجه به عوامل فرهنگی- اجتماعی از جمله سرمایه فرهنگی برای ارتقای سلامت روان دارای اهمیت است[۳]. سرمایه فرهنگی تمرکز و انباشت انواع مختلف کالاهای ملموس فرهنگی و نیز قدرت و توانایی در اختیار گرفتن این کالاها و همچنین استعداد و ظرفیت فرد در شناخت و کاربرد این وسایل را گویند [۶-۴]. به عبارت دیگر، سرمایه فرهنگی موجب شناخت بهتر و افزایش آگاهی افراد در زندگی اجتماعی و استفاده مطلوب‌تر از کالاهای فرهنگی [۷] و موجب ارتقای سلامت روان می گردد. این مساله در خصوص جوانان به خاطر موقعیت خاصی که دارند حایز اهمیت است؛ تا آنجا که موجب شناخت و افزایش آگاهی جوانان، افزایش مهارت‌های اجتماعی و حالت انعطاف‌پذیری آنان در مواجه با منابع استرس‌زا و استرس می‌شود.

در خصوص ارتباط سرمایه فرهنگی و سلامت (به ویژه برخی از مولفه های سلامت روان) مطالعاتی صورت گرفته است؛ از جمله، مطالعه کامین و همکاران که به بررسی سرمایه فرهنگی به عنوان متغیری مهم برای دستیابی افراد به سلامت پرداخت[۸] و مطالعه گیونی و همکارانش که نشان داد سرمایه اجتماعی و فرهنگی بر سلامت روان افراد تاثیر گذار هستند [۹]. همچنین همراستا با مطالعات فوق مطالعه دیگری به رابطه مستقیم سرمایه فرهنگی و شادکامی [۱۲-۱۰] و رابطه معکوس سرمایه فرهنگی و اجتماعی با پرخاشگری پرداخته اند [۱۳]. به رغم وجود مطالعات و تحقیقات متعدد در زمینه سرمایه فرهنگی و برخی از مؤلفه‌های سلامت روان نظیر بردباری اجتماعی [۱۴]، پرخاشگری [۱۳]، شادی و شادکامی [۱۲-۱۰] نابرابری اجتماعی [۱۵] و کیفیت زندگی [۷] و سلامت عمومی[۱۶]، بررسی این رابطه در جوانان کمتر مورد توجه قرار گرفته است. بر همین اساس این مطالعه رابطه بین سرمایه فرهنگی و سلامت روان مورد بررسی قرار گیرد.

مواد و روش کار

این پژوهش مطالعه مقطعی با نمونه ای از جمعیت افراد جوان ۲۹-۱۸سال ساکن شهر تهران انجام شد. افراد تحت مطالعه به صورت نمونه گیری چند مرحله ای وارد مطالعه شدند. سپس مطابق با نقشه‌های مربوط به مناطق بیست و دوگانه شهر تهران، تعداد ۶ محله به صورت تصادفی انتخاب شدند و در هر محله بر اساس، جمعیت ساکن افراد واجد شرایط، وارد مطالعه و پرسشنامه ها تکمیل گردید. بر این اساس در این مطالعه اندازه نمونه با در نظر گرفتن نسبت p=۰/۵، p (1-p) برابر با ۰/۲۵ و خطای مطلق ۰/۰۶ و ضریب اطمینان ۹۵ درصد ۲۶۷ نفر برآورد شد. از آنجا که بجای نمونه گیری ساده از نمونه گیری چندمرحله ای استفاده شد، اندازه نمونه در اثر طرح ۱/۳ و همچنین ۵٪ برای بی پاسخی احتمالی ضرب شد. ۳۶۱=۱/۳۵ ×۲۶۷

داده‌های این مطالعه با استفاده از نسخه پرسشنامه سرمایه فرهنگی بوردیو ۲۰۰۲ [۱۷] و سلامت روان (GHQ-12)، جمع آوری گردید. پرسشنامه سرمایه فرهنگی شامل ۲۲ گویه است که هدف آن سنجش ارزش‌ها و نمودهای فرهنگی- هنری است. زیر مقیاس های آن عبارتند از: سرمایه فرهنگی تجسم‌یافته، فردی (مهارت ذهنی، مهارت در بیان مطالب درسی)، سرمایه فرهنگی عینیت یافته (مصرف کالاهای فرهنگی، تملک کالاهای فرهنگی، علاقمندی به هنر) سرمایه فرهنگی نهادی، ضابطه‌ای (مدارک تحصیلی) که در این تحقیق گویه های سنجش سرمایه فرهنگی برگرفته از شاخص عینی (مصرف کالاهای فرهنگی) بکار گرفته شد.

همچنین در این مطالعه از پرسشنامه استاندارد سنجش سلامت عمومی GHQ-12 برای اندازه‌گیری سلامت روان استفاده شد. این پرسشنامه شامل ۱۲ گویه ۴ گزینه‌ای است که در آن مخاطبان وضعیت سلامت روان خود را ارزیابی می‌کنند. پایایی و روایی این پرسشنامه توسط منتظری و همکارانش مورد بررسی و تائید قرار

[Downloaded from payeshjournal.ir on 2026-11-15]

[DOR: 20.1001.1.16807626.1396.17.1.3.3]

گرفته است [۱۸]. امتیاز پرسشنامه سلامت عمومی ۱۲ سؤالی از صفر (وضعیت مطلوب) تا ۱۲ (وضعیت نامطلوب) متغیر است. وفق این ابزار برای تعیین اینکه آیا فردی دارای سلامت روان مطلوب یا نامطلوب است می‌توان از میانگین پاسخ‌های به دست آمده استفاده نمود. با توجه به مطالعه فوق عدد ۴ به عنوان نقطه برش در نظر گرفته شد. کسب نمره ۴ و کمتر از ۴ نشان‌دهنده سلامت روان مطلوب و کسب نمره بالای ۴ نشان‌دهنده سلامت روان نامطلوب تلقی شد. برای تحلیل داده‌های توصیفی از جداول توزیع فراوانی و درصد و نمودار ستونی، میانگین و انحراف معیار و برای تحلیل رابطه بین متغیرها از آزمون‌های رگرسیون لجستیک تک متغیره و چند متغیره استفاده شد.

یافته‌ها

در مجموع ۳۶۴ نفر (۱۶۹زن و ۱۹۵مرد) مورد مطالعه قرار گرفتند. میانگین (انحراف معیار) سن افراد مورد مطالعه (۳/۳۰)۲۳/۷۲ سال بود. میانگین و انحراف معیار تعداد سالهای تحصیل شرکت کنندگان(۲/۷۵)۱۳/۴۲ بود؛ ۹/۱ درصد آنها بی کار، ۱۴/۶ درصد خانه دار، ۳۸/۷ درصد دانش آموز/دانشجو و ۷/ ۳۵ درصد شاغل بودند (جدول شماره ۱). ارزیابی کلی نمرات پاسخ‌دهندگان به سرمایه فرهنگی و سلامت روان در جدول ۲ و ۳ آمده است.

همانگونه که در جدول شماره ۳ آمده است، گزارش شرکت کنندگان نشان می دهد که فراوانی سلامت روان مطلوب ۶۶/۶ درصد بوده است. وفق نتایج تنها حدود ۲۹/۱ درصد از افراد پاسخگو در این مطالعه از وضعیت سلامت روان مطلوبی برخوردار نبودند.

نتایج به دست آمده از رگرسیون لجستیک نشان داد، متغیر سرمایه فرهنگی با سلامت روان جوانان رابطه معنادار دارد. به عبارت دیگر بخت سلامت روان نامطلوب با افزایش هر واحد در سرمایه فرهنگی ۸٪ کاهش نشان می دهد. همچنین متغیرهایی همچون سن، جنسیت، تحصیلات و شغل با سلامت روان جوانان رابطه معنی دار نداشتند (جدول شماره ۴).

جدول ۱: مشخصات جمعیت شناختی افراد تحت مطالعه (n=۳۶۴)

	فراوانی	درصد
گروه های سنی(سال)		
۱۸-۲۴	۲۰۶	۵۶/۶
۲۵-۲۹	۱۵۸	۴۳/۴
میانگین (انحراف معیار)	۲۳/۷۲(۳/۳۰)	ـــــ
جنسیت		
زن	۱۶۹	۴۶/۴
مرد	۱۹۵	۵۳/۶
گروه های شغلی		
بیکار	۳۳	۹/۲
خانه‌دار	۵۳	۱۴/۸
محصل/دانشجو	۱۴۱	۳۹/۵
شاغل	۱۲۱	۳۳/۹
بی پاسخ	۹	۲/۵
سال های تحصیل		
۰-۵	۶	۱/۶
۶-۹	۲۴	۶/۶
۱۰-۱۲	۱۴۴	۳۹/۶
۱۳ به بالاتر	۱۹۰	۵۲/۲

جدول ۲: نمره"سرمایه فرهنگی" افراد تحت مطالعه

	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
سرمایه فرهنگی	۳/۳۷	۰/۷۱	۱/۲۵	۵

جدول ۳: ارزیابی وضعیت سلامت روان افراد تحت مطالعه

	فراوانی	درصد
مطلوب	۲۴۳	۶۶/۶
نامطلوب	۱۰۶	۲۹/۱
بی پاسخ	۱۵	۴/۱
جمع	۳۶۴	۱۰۰

[Downloaded from payeshjournal.ir on 2026-11-15]
[DOR: 20.1001.1.16807626.1396.17.1.3.3]

جدول ۴: زابطه سرمایه فرهنگی و سلامت روان نامطلوب در افراد مورد مطالعه، به دست آمده از رگرسیون لجستیک

	یک متغیره		چند متغیره	
	نسبت بخت خام (فاصله اطمینان ۹۵٪)	P	نسبت بخت تعدیل‌شده (فاصله اطمینان ۹۵٪)*	P
سن	۰/۹۵ (۰/۵۰-۱/۰۲)	۰/۱۹	۰/۹۳ (۰/۸۵-۱/۰۱)	۰/۱۱
جنسیت				
مرد	۱/۰ (ref)		۱/۰ (ref)	
زن	۱/۳۷ (۰/۹۰-۲/۰۸)	۰/۱۳	۱/۵۶ (۰/۹۳-۲/۶۲)	۰/۰۹
سال های تحصیل	۰/۹۳ (۰/۸۶-۱/۰۱)	۰/۱۰	۰/۹۶ (۰/۸۷-۱/۰۶)	۰/۵۳
شغل				
شاغل	۱/۰ (ref)		۱/۰ (ref)	
دانش‌آموز/ دانشجو	۰/۸۴ (۰/۵۲-۱/۳۸)	۰/۲۲	۰/۶۷ (۰/۳۶-۱/۲۷)	۰/۲۲
خانه دار	۱/۱۶ (۰/۶۱-۲/۲۱)	۰/۵۶	۰/۷۸ (۰/۳۴-۱/۷۸)	۰/۵۶
بیکار	۱/۶۸ (۰/۷۸-۳/۶۴)	۰/۵۱	۱/۳۲ (۰/۵۷-۳/۰۴)	۰/۵۱
نمره سرمایه فرهنگی	۰/۹۱ (۰/۸۵-۰/۹۷)	<۰/۰۰۵	۰/۹۲ (۰/۸۶-۰/۹۸)	۰/۰۰۲

*تعدیل شده برای سن، جنسیت، تحصیلات، شغل

بحث و نتیجه‌گیری

مطالعه حاضر با هدف نقش سرمایه فرهنگی در ارتقا یا کاهش سلامت روان مطلوب و یا نامطلوب جوانان انجام شد. به نظر می رسد پرداختن به موضوع سلامت روان و ارتباط آن با فرهنگ بخصوص سرمایه فرهنگی بسیار حائز اهمیت است؛ زیرا سرمایه فرهنگی زمینه ارتباط و شبکه وسیعی را ایجاد می‌کند و اثرات منفی روانی ناشی از استرس‌های محیطی را دفع می‌کند؛ به این ترتیب می‌تواند سهم بسزایی در ارتقای سلامت روان مطلوب افراد بخصوص جوانان داشته باشد. سرمایه فرهنگی در یک معنای وسیع شامل کلیه هنجارها و پیوندهای اجتماعی است که افراد بویژه جوانان را به گروه‌های دوستی وصل می‌نماید[۱۹]. سلامت روان نیز موجب می‌شود تا هم کمیت روابط اجتماعی و هم کیفیت آن تقویت شود و درنهایت بر کاهش فشارها و مشکلات فرد مؤثر است. نتایج به دست آمده از مطالعه حاضر نشان داد که سرمایه فرهنگی نقش تعیین کننده ای در سلامت روان افراد دارد.

تحقیقات انجام از جمله مطالعه حاضر نیز نشان داده اند که سرمایه فرهنگی همواره مورد توجه محققان بوده و تأثیر آن در زندگی روزمره افراد بویژه جوانان قابل مشاهده و ملموس بوده و نقش بسزایی در نوع و سبک زندگی و کیفیت زندگی، شادی افراد دارد و اثر آنها را به وضوح بر ابعاد سلامت و سلامت روان مشاهده کرد.

نتایج این مطالعه نشان داد که با وجود متغیرهایی همچون سن، جنسیت، تحصیلات و شغل، تنها بین سرمایه فرهنگی و سلامت روان رابطه مثبت و معنی دار وجود داشت، به عبارت دیگر هر چه میزان سرمایه فرهنگی افراد تحت مطالعه بالا برود، سلامت روان نامطلوب نیز کاهش پیدا می‌کند. یافته فوق با نتایج مطالعات مشابه مانند پژوهش صادقی و فراست هم راستا بوده و نشان داد سرمایه فرهنگی از جمله عوامل فرهنگی مهمی است که بر سلامت روان تاثیر مستقیم دارد [۲۰]. همچنین مطالعه سعادتی و همکارانش نشان داد بین متغیر سرمایه فرهنگی و پرخاشگری همبستگی معنی دار وجود دارد و افرادی که دارای سرمایه فرهنگی بیشتری بودند پرخاشگری کمتری داشتند [۱۳]. افشانی و همکاران نیز در مطالعه خود نشان دادند که بین ابعاد سرمایه فرهنگی و شادکامی دانشجویان رابطه مستقیم و معنادار وجود دارد[۲۱]. سعادتی و همکاران نشان دادند که رابطه مستقیمی بین سرمایه فرهنگی و سلامت روان وجود دارد[۲۲]. همچنین گیونی و همکارانش نشان دادند که سرمایه فرهنگی و سرمایه اجتماعی بر سلامت روان به‌طور معنی‌دار تأثیر مستقیم دارد. که تاثیر سرمایه فرهنگی مهم تر نشان داده شد[۹]. در مطالعه کامین و همکاران نیز تاثیر ارتقای سرمایه فرهنگی در افزایش سلامت روان نشان داده شد[۸].

در مجموع از نتایج این مطالعه و مطالعه مشابه بر می آید که سرمایه فرهنگی موجب قدرت شناخت و افزایش آگاهی جوانان در زندگی اجتماعی و استفاده مطلوب‌تر از کالاهای فرهنگی می‌گردد و منابع شناختی که خود بستگی به موقعیت اجتماعی و طبقه جوانان دارند موجب می‌شود تا سلامت روان را در میان جوانان افزایش دهد. شناخت و افزایش آگاهی جوانان موجب افزایش مهارت‌های اجتماعی و حالت انعطاف‌پذیری در مواجه با منابع استرس‌زا و استرس می‌شود.

با توجه به تاثیرپذیری سلامت روان از سرمایه فرهنگی به ویژه نسل جوان پیشنهاد می‌شود که مسئولان، برنامه ریزان و سیاستگذاران در تمامی سازمان‌ها و بخش‌های جامعه برای افزایش سلامت روان و

[Downloaded from payeshjournal.ir on 2026-11-15]
[DOR: 20.1001.1.16807626.1396.17.1.3.3]

در کل بهبود زندگی جوانان، با استفاده از ارتقای شاخص سرمایه فرهنگی گام‌های مؤثری بردارند. از آنجا که سلامت روان و سرمایه فرهنگی دو مفهوم کاربردی و تأثیرگذار بر نگرش و زندگی جوانان است لذا برای دست‌یابی به یک برنامه جامع و منسجم جهت پیاده‌سازی این دو مفهوم در بخش‌های مختلف جامعه و نهادینه نمودن آن، شایسته است پژوهشگران به دو مقوله فوق که می‌تواند عامل مؤثر در توسعه و اعتلای جامعه باشد، توجه بیشتری داشته باشند. در این میان برنامه ریزان حوزه آموزش عالی نیز باید با برنامه‌ریزی در دوره‌های آموزشی دوران نوجوانان و جوانان، موجبات ارتقای سرمایه فرهنگی جوانان را مهیا ساخته و در نهایت سلامت روان ایشان را نیز تضمین کرد. بسترسازی پایدار سرمایه فرهنگی در حوزه تقویت سلامت روان جوانان جهت نظارت بر رفتارهای اجتماعی و پیشگیری از رفتارهای آسیب‌زا در بین آنها مورد توجه قرار گیرد. اساساً پژوهش در مسیر خود، محدودیت‌ها و تنگناهایی را داشت که ممکن است باعث لغزش در اعتبار و پایایی تحقیق شده باشد. اهم محدودیت های این پژوهش می توان به عدم سنجش ارتباط سایر ابعاد سرمایه فرهنگی با سلامت روان، عدم درک صحیح از مفهوم سرمایه فرهنگی و ارتباط دادن آن با سلامت روان را نام برد.

سهم نویسندگان

طاهره رستمی: اجرای طرح نامه، جمع آوری اطلاعات، تحلیل داده ها و تدوین مقاله

امیرحسین آشنا: مشاور اجرایی طرح

محمود طاووسی: همکاری در نگارش مقاله

علی منتظری: نویسنده مسئول، همکاری در اجرای طرح، تحلیل داده ها، همکاری در تدوین مقاله

تشکر و قدردانی

پژوهش حاضر برگرفته از پایان کارشناسی ارشد به راهنمایی دکتر علی منتظری بود، پژوهشگران مراتب سپاس و قدردانی خود را از تمامی افرادی که در انجام پژوهش مساعدت نموده اند به ویژه مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران برای جمع آوری داده های مطالعه و جناب آقای علی اصغر حائری مهریزی برای انجام مشاوره آماری این پژوهش را اعلام می نمایند.

منابع

1. WHO. “Mental health: a state of well-being”. [Available at: http://www.who.int/features/factfiles/mental_health/en / 2016]

2. Tavousi M, Haeri MA, Hashemi A, Naghizadeh F, Montazeri A. Mental health in Iran: A nationwide cross sectional study. Payesh 2016; 15: 233-239 [Persian]

3. Kamran F, Ershadi Kh. discovering social capital and mental health relationship. Pojohesh Ejtemaee 2000; 2: 29-54 [Persian]

4. Swartz, D. Culture and Power: The Sociology of Pierre Bourdieu. Chicago: University of Chicago Press; 1997. [Available at:

5. Bayngany B, Kazemi A. The study of the theoretical foundations of the concept of cultural capital. Journal of leaves and Culture 2004; 5: 8-21[Persian]

6. Tashvigh F. Revisiting the measures of cultural capital”, Social Studies and Research in Iran 2013; 2: 19-36 [Persian]

7. Rastegar Khalid A, Mohammadi M, Pakbaz S. Relationship between cultural capital and youth quality of life. Social Development Quarterly 2014; 7: 92-101 [Persian]

8. Kamin, T, Kolar, A, M. Steiner, P. The role of cultural capital in producing good health: a propensity score study 2013 : 52; 108-118. [Available at: https://www.researchgate.net/publication/270264727]

9. Kinkogani, G Assess the relationship between cultural ald social capital among young students, Italian, American and Iranian influence of these variables on mental health. The Journal of Social Psychology 2007; 611: 36-13

10. Afshani S A, Khorrampour Y, Membinani S. Investigating the Relationship between Cultural Capital and Happiness (Case Study: Students of Yazd University). Iranian Journal of Culture and Communication Studies 2014; 10: 155-179 [Persian]

11. Harphmam T. Mental Health and Social Capital in Cali, Colombia. Social Science and Medicine 2003; 53: 1-11

12. Abbaszadeh M, Alizadeh Aghdam M B, Kuhi K, Alipour P. Types of Capital, Missing Ring in Happening the Students (Students of Tabriz University). Quarterly Journal of Social Welfare 2013; 13: 215-244 [Persian]

13. Sadatati M, Abbaszadeh M, Hatami R. investigating the relationship between cultural capital,

[Downloaded from payeshjournal.ir on 2026-11-15]
[DOR: 20.1001.1.16807626.1396.17.1.3.3]

social capital and aggression. Journal of Police Knowledge of East Azarbaijan 2014; 3: 1-25 [Persian]
14. Nad Ali Najafabadi M. Study of the Relationship between Cultural Capital and Social Tolerance (A Case Study of Najafabad City), Master's Degree in Sociology, Faculty of Literature and Humanities, Isfahan University 2008 [Persian]
15. Zokaee MS. Inequality of cultural capital in Tehran. Cultural Research 2016; 8: 38-56 [Persian]
16. Ghaderi M, Maleki A, Ahmadnia Sh. From Bourdieu,s Cultural Capital to Abel ,s Health Relevant Cultural Capital: Applying New Indicators for Explaining Healthy Lifestyle. Social Welfare Quarterly 2016; 16: 62-72 [Persian]
17. Grami F. The Relationship between Cultural Capital and Social Status of High School Teachers in Khalkhal, Islamic Azad University of Khalkhal Branch (2012), MSc Thesis, Department of Social Sciences [Persian]
http://d.telegchannel.com/1/10/21/fc673891-1d5e-42f6-8ab8-4c5d83b3c566.pdf
18. Montazeri A, Harirchi AM, Shariati M, Garmaroudi G, Ebadi M, Fateh A. The 12-item General Health Questionnaire (GHQ-12): translation and validation study of the Iranian version Health and Quality of Life Outcomes 2003; 1: 1-4
19. Shayesteh S, Mardani N. Investigating the relationship between cultural capital and youth's social health. 2nd National Conference and the First International Conference on New Research in the Humanities; 2015 [Persian]
20. Sadeghi M, Frost H. The relationship between cultural capital and mental health staff of the Department of Education Province. 2nd National Conference and the First International Conference on New Research in the Humanities; 2015 [Persian]
21. Afshani S A, Khorrampour Y, Mobini S. Investigating the Relationship between Cultural Capital and Happiness (Case Study: Yazd University Students), Quarterly Journal of Iranian Society of Cultural Studies and Communicatio 2014; 10: 155-179 [Persian]
22. Saadati M, Neyasi M, Montazeri Khosh H, Mahmoud Z. Investigating the relationship between cultural capital, economic investment and mental health. The first scientific conference of psychology, education and community patholog [Persian]
https://www.civilica.com/Paper-ASIBCONF01-ASIBCONF01_746.html

[Downloaded from payeshjournal.ir on 2026-11-15]
[DOR: 20.1001.1.16807626.1396.17.1.3.3]

ABSTRACT

Cultural capital and mental health in Iranian adolescents: a cross sectional study

Tahereh Rostami[1, 2], Amir Hossein Ashna[2], Mahmoud Tavousi[1], Ali Montazeri[1*]

1. Health Metrics Research Center, Iranian Institute for Health Sciences Research, ACECR, Tehran, Iran
2. Refah University, Tehran, Iran

Payesh 2018; 17(1): 33-39
Accepted for publication: 31 January 2018
[EPub a head of print-5 February 2018]

Objective (s): It is believed that cultural capital is a non-financial asset and has strong association with social relationships and life styles. As such it is understood that cultural capital even has relationship with people's health including mental health.
Methods: This was a population based study on a sample of adolescents living in Tehran, Iran. We measured cultural capital with a short questionnaire and mental health was assessed using the General Health Questionnaire (GHQ-12). To explore the data, association between cultural capital and mental health was assessed.
Results: In all 164 adolescents were entered into the study. The mean age of participants was 23.7 (SD = 3.23) years. The mean score for cultural capital score was 2.95 (SD = 0.54) out of 5 and it was 2.38 (SD = 0.50) out of 12 for mental health. The association between cultural capital and mental health was investigated using the logistic regression analysis. After controlling for demographic variables the results revealed that there was a significant association between cultural capital and mental health (OR = 0.92, (5% CI = 0.86-0.98; P = 0.02) indicating that increased cultural capital could decrease mental health problems.
Conclusion: The findings suggest that improving cultural capital could lead to improvement of mental health among adolescents.
Key words: Cultural Capital, Mental health, Health, Youth

[Downloaded from payeshjournal.ir on 2026-11-15]

[DOR: 20.1001.1.16807626.1396.17.1.3.3]

* Corresponding author: Iranian Institute for Health Sciences Research, ACECR, Tehran, Iran
Tel: 66480804
E-mail: montazeri@acecr.ac.ir